

[Schovelin.]

om det var en Statsopgave at lade Niels Møller skrive Verdenslitteraturhistorie. Tilskud til en ny Oversættelse af Eddaerne! Vi har saamænd gode Oversættelser af Eddaerne, og man kan dog ikke sige, at det er en Statsopgave at skaffe en ny Oversættelse af Eddaerne. Saa er der Tilskud til forskellige, der dyrker Sangkunsten. Ja, vi ved vel, at „Wein, Weib und Gesang“ kan være fortræffeligt, men at det netop skal være en Statsopgave at bidrage til Dyrkning deraf, tillader jeg mig at betvivle. Endelig maa jeg rent eksempelvis nævne, at der gives Tilskud til Oprettelse af Fripladser for ubemidlede Husmødre, for at de kan deltage i Vandrekursus i Tilskæring og Kjolesyning. Og saa er der Tilskud til Uddannelse af Kvinder, der maatte ønske som Lærerinder at forestaa Husholdningskursus. Jeg synes, det er saa sødt, at Staten ogsaa tænker paa dem og giver dem 2 800 Kr., oven i Købet paa den højtærede Landbrugsministers Budget. Og saa kunde jeg nævne Bevillinger, til hvilke mit Parti har stillet Ændringsforslag, som Bevillingen til Journalisters Rejser. De Blade, der ikke har Raad til at lade deres Journalister rejse, er ikke bedre værd end at gaa ind. O. s. v., o. s. v. Summen af det hele er dog dette, at Tiden ikke er til Udvidelse af Statens Opgaver, men til at holde det hele strengt til det finansielt nødvendige. Derfor nævner jeg disse Ting mest rent symbolsk. Det skulde dog egentlig være Konsekvensen af den højtærede Ministers Standpunkt, han er jo en udpræget Manchestermand, i saa Henseende næsten lige saa romantisk som den sidste Mohikaner, og det synes mig at være en højst naturligt Opgave for ham at gennemføre netop dette Princip, Manchester-Princippet, som er det, vi trænger til at faa gennemført netop i Øjeblikket, nemlig at begrænse Statsformaalene saa meget som muligt. Der vises en fyrstelig Ødselhed overfor Kunstakademiet, ligesom Kongerne i sin Tid viste en fyrstelig Ødselhed overfor det. Den Gang hed det — og saa hedder det som Følge deraf endnu — Akademiet for de skønne Kunster. Jeg maa sige, at naar man ser paa de Billedværker, som stammer fra det kongelige Akademi eller har dets Billigelse eller maales af Folk, som er opdraget paa dets Skoler, hvor vidunderlige de maaske end kan være, til de skønne Kunster kan de dog vanskeligt henregnes. Jeg minder om den bekendte Revyvisse om Manden, der staar og ser paa et Billede af Willumsen og siger: Hvis det skal kaldes godt, saa er det mig, der er „Idiott“. Og det er jo ganske

naturligt. Det er maaske os, der er „Idiotter“. Men altsaa, den almindelige Opfattelse er den, at der ikke er nogen Rimelighed i fra Statens Side alt for meget at opmuntre disse Retninger.

En anden Bemærkning, jeg gerne vilde gøre, gælder Finanslovens Rammer. Naturligvis har man indordnet Udgiftsbudgetterne efter Ministerierne, men her er der det kedelige, at dette ikke er en fast Ramme. Saa kommer der et socialdemokratisk Ministerium og laver en Socialminister, saaledes at Borgbjerg kan udvikle, at han i sin Højhed i Virkeligheden ikke er andet end det Almenes Tjener — det betyder Socialminister. Saa kommer der et andet Ministerium, der af andre Grunde, som jeg ikke skal fordybe mig i, laver en Sundhedsminister. Og dette er ikke alene for de Embedsmænd, som flyttes rundt, specielt for de Embedsmænd, der har et Ben i hvert Ministerium — ligesom Kolossen paa Rhodos —, meget besværligt, men det er det endnu mere for de næringsdrivende, der om den samme Sag maa gaa til forskellige Ministerier. Jeg tror, at dette burde hæves op over de personlige Hensyn, og at man her burde søge at skabe faste Rammer, dermed altsaa ogsaa faste Udgiftsrammer paa Finansloven.

Ved Statsbanernes Budget ønskede jeg gerne at dvæle et Øjeblik. Den højtærede Finansminister sagde, da han endelig kom til Stede i dette Ting, som han øjensynlig ikke interesserer sig særlig for, at det store budgetterede Underskud for Statsbanernes Vedkommende kun var et Underskud paa Papiret, i Virkeligheden var der budgetteret et Driftsoverskud. Det er meget interessant at følge, hvorledes det er gaaet Statsbanerne i de senere Aar. I sin Tid, da man kun havde Afskrivninger — og en forholdsvis moderat Afskrivningsprocent, 2 pCt. —, oplevede vi i Gullasch-Åarene, om jeg saa maa sige, 1920—21 og 1921—22, vældige Driftsunderskud, altsaa negative Driftsoverskud, det første Aar 50 Mill. Kr., det næste Aar helt op til 58 Mill. Kr. Det sidste Aar var det, hvor der, som De alle erindrer, maatte ske en radikal Nedskrivning af Lagerprisen paa Statsbanernes Kulbeholdninger paa ca. 16 Mill. Kr. Saa kommer Takstnedsættelsen i 1922, og Indtægten gaar ned med 25 Mill. Kr., men det lykkes, ikke mindst ved de langt billigere Kul og Besparelser i det hele, at sætte Udgifterne ned med 89 Mill. Kr. Der var altsaa en Fremgang paa 64 Mill. Kr., og i Modsætning til det foregaaende Aars Driftsunderskud paa 58 Mill. Kr. kom man derved til et Driftsoverskud paa næsten 6 Mill. Kr.